



EZ SÖR! A SERNEVELŐTŐL A SÖRGYÁRIG

Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, meghosszabbítva 2018. március 4-ig

A nagy sikerre való tekintettel jövő tavaszig látogatható a hazai sörfőzés és -fogyasztás történetét bemutató kiállítás az MKVM-ben. A tárlatra érkezők megtudhatják: kik és hogyan főztek sört Magyarországon? Miért Kőbánya vált a magyar sörgyártás fellegrárává? Bor- vagy sörivó a magyar? Polgári vagy munkásital a sör? Megismerhetik honfoglaló őseink italkultúráját, a középkori sernevelőket, a német és cseh sörfőzőket, az ipari sörgyártás megindulását és legnagyobb üzemeink történetét, az állami sörfőzést és a napjainkban működő kisüzemi főzdeket. Emellett kiderül, hogyan készül a sör, hogyan lesz az árpából maláta, mi a különbség az alsó- és felsőerjesztésű sörök között. Végül választ kaphatnak arra is, hogy a polgárság vagy a munkásság kedvelt itala volt-e a sör, hogyan irányították ezt a propaganda különböző eszközeivel. A kiállításon Jäger Sebestyén, egy 18. századi serfőzőmester várja a látogatókat, aki Kunszentmártonban főzte sörét. A tárlathoz kapcsolódóan sörszalonnal, múzeumpedagógiai foglalkozásokkal és tárlatvezetésekkel is várják a látogatókat, melyről bővebben a múzeum honlapján olvashatnak: www.mkvm.hu. ●

MONUMENTÁLIS HAMLET, LOVATLAN LOVAGOK

Zappe László

Monumentális a Vígszínház Hamlet előadása. Kétféle értelemben legalábbis mindenképpen. Hatalmas *Antal Csaba* díszlete, fölér a zsinórpadráig, szóval a végtelenbe mutat. És hatalmas teljesítmény *ifj. Vidnyánszky Attila* alakítása a címszerepben. Ez a rendkívüli tehetségű fiatalember már többször fölbosszantott azzal, ahogyan erőszakoltan, szélsőséges indulatokkal akarta megmutatni nemzedéke életérzését. Most Hamletként salangok nélkül, belülről, mintegy megsemmisítő teszi ezt. *Forgách András* és *Vörös Róbert* korszerű, pongyolaságot és emelkedettséget, köznapiságot és választékosságot egyesítő szövegével lelket darabokra szaggató ellentmondásokat, logikátlanságokat, értelmetlenségeket fedez fel a világban. Igyekszik megértéssel, elnéző bölcsességgel túrni mindent, amit tapasztal, de hát ami túrhetetlen, az túrhetetlen. Pedig *Hegedűs D. Géza* és *Börcsök Enikő* királyi párja néha mint ha csak két egyszerű öregember lenne.

Am *Eszenyi Enikő* rendezésében nehéz rendszert fölfedezni. Minden jelenethez van ötlete, de az egészhez nincs gondolata. Az ötletek pedig széttartanak, nem épülnek egymásra, nem támogatják, nem erősítik egymást. Számos jó színészi alakítás megy el egymás mellett. *Fesztbaum Béla* magától értetődően, alkatból is kitévő Polonius, de emel is az alakítás, hogy a szokványos ostoba fecsegő

mögött megmutatja a magas funkcióba került kisember zavarodottságát, megfelelni akarásából, túlbuzgalmából fakadó frusztrációit. Laertes düheit, forszírozott haragvadásait *Orosz Ákos* igyekszik nagyon komolyan venni, így Hamletnek méltó ellenfele lehet. *Réti Nóra* e. h. árnyaltan adja Opheliát, a királyfi udvarlása folytán kínos helyzetbe került leányt, aki tudja, hogy számára ez a szenvedély, vagy szélső semmi jót nem hozhat.

Hajduk Károly a színészek jelenetét József Attila-vers pontosan értelmezett, belül átélte előadásával váltja ki, csak az nem világlik ki, mit keres itt ez a szöveg. A sírásokat két öregasszony helyettesíti, *Kútvölgyi Erzsébet* és *Venczel Vera* jelenete önmagában szép is, csak sehová sem kötődik. Akár csak az, hogy ugyancsak nő, *Gilicze Márta* játssza a hódító Fortinbrast, aki az ősi ellenség, a norvég király nevében elfoglalja a széttűllött Dániát.

A Pesti Színházban is Shakespeare-t játszanak a Vígszínház művészei. *Rudolf Péter* rendezésében a Lóvátett lovagokat. Ennek a könnyed, bohókás, udvari-udvarlári mesének az ad némi súlyt, illetve keveri a jelentékenység gyanújába, hogy *Thomas Mann* Doctor Faustusának zeneszerző hőse éppen ebből a darabból ír operát, és ebből az alkalmából a nagy író a bohózatról pompás elemzéseket ad a szájába.

A történet roppant egyszerű: Navarra királya és lovagai megfogadják, hogy évekig csak tanulmányainknak élnek, nőkre rá se néznek. Am ezt pont akkor teszik, amikor diplomáciai küldetéssel hozzájuk érkezik a francia királylány udvarhölgyeivel. A pajzán francia lányok természetesen nem tűrhetik, hogy a navarrai ifjak semmibe vegyék őket. Cseltfogások sorozatát vetik be a védtelen fiatalokkal szemben, és a bonyodalmak természetesen nem is abból adódnak, hogy a fiúk ellenállnának, sokkal inkább abból, hogy miképpen titkolják el egymás elől behódolásukat.

A szerző parádés bemutatót tart dramaturgiai mindentudásából, aligha lehet több félreértést, félremagyarázást és félrevezetést kihozni az alaphelyzetből, mint amennyi a darabban adódik. Az irodalomtudósok által a szövegben megszámlált 246 szójáték ehhez képest nem is sok. Hogy mennyi szócsavarást tartalmaz *Mészöly Dezső* fordítása, azt nem tudom, hogy megszámlolta-e valaki. *Závada Péter* és a rendező *Rudolf Péter* most hallható szövege mindenestre rengeteg mai ki- és beszólással szolgál.

Rettentő mulatságos a Pesti Színház előadása. A multság minőségét pedig olyasmik jellemzik, mint hogy a fiúk lovaglást mímelve körbekocogják a díszletet, a lányok meg álarcként a bugyijukat húzzák a fejükre.

Mégsem ők okozzák a legtöbb kacajt. Hanem a mellékszereplők. *Karácsonyi Zoltán* lábtöréssel szenvedő bohóca, *Gados Béla* és *Dengyel Iván* pap-tanító kettőse és leginkább *Seress Zoltán* egy hóbortos vén spanyol szerepében. ●